

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Dagmar Nygrínové a soudců JUDr. Marie Turkové, JUDr. Milana Kamlacha, JUDr. Jaroslava Vlašína a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **H. H. W**, zast. Mgr. Lilianou Balašovou Vochalovou, advokátkou, se sídlem Praha 2, nám. I. P. Pavlova 3, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2006, č. j. 7 Az 16/2005 - 19,

t a k t o :

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2006, č. j. 7 Az 16/2005 - 19 **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaný rozhodnutím ze dne 15. 8. 2005, č. j. OAM-867/VL-07-ZA09-2005, neudělil žalobkyni azyl podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a o změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění účinném do 12. 10. 2005 (dále jen „zákon o azylu“), a dále na žalobkyni nevztáhl překážku vycestování podle § 91 téhož zákona. V odůvodnění rozhodnutí žalovaný uvedl, že žalobkyně podala žádost o udělení azylu z náboženských důvodů, konkrétně z obavy možných sankcí ze strany policie v Čínské lidové republice pro vyznávání křesťanské víry, avšak její obava nebyla shledána opodstatněnou a navíc údaje poskytnuté žalobkyní si navzájem odporují. Uvedla, že v její vlasti není povoleno katolické náboženství, ona osobně však v tomto směru žádné potíže neměla a upřesnila, že bydlela u kostela, v neděli chodila na bohoslužby a během jedné bohoslužby vtrhla do kostela policie a policisté začali věřícím vyhrožovat, že se dále nesmí těchto bohoslužeb účastnit. Žalobkyně dostala strach a z Čínské lidové republiky odjela. Jiné důvody pro svůj odchod z Čínské lidové republiky neměla. Dále uvedla, že je č. národností a nikdy nebyla členkou žádné politické strany.

Ve svém vlastní rukou psaném prohlášení uvedla, že byla ve své vlasti perzekuována úřady kvůli své náboženské víře, že neměla osobní svobodu, jelikož se musela neustále skrývat. Žalovaný shledal, že žalobkyně nespĺňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12 zákona o azylu, ani důvody pro udělení azylu podle § 13 téhož zákona. Na základě údajů sdělených v průběhu správního řízení žadatelkou nezjistil žalovaný důvod pro udělení humanitárního azylu podle § 14 zákona o azylu. Žalovaný dále nedospěl k závěru, že by žalobkyně náležela k osobám ohroženým skutečnými zakládajícími překážky vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu.

Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně žalobu, v níž namítala, že žalovaný nepostupoval v souladu se zákonem č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád), nezjistil přesně a úplně skutečný stav věci v souladu s ustanovením § 32 odst. 1 správního řádu, především v tom smyslu, že se nezabýval konkrétní situací žalobkyně a všemi okolnostmi jejího případu. Ve smyslu ustanovení § 46 správního řádu tedy napadené rozhodnutí nebylo v souladu se zákony a nevyšlo ze spolehlivě zjištěného stavu věci. Žalovaný nevzal v úvahu veškeré skutečnosti vztahující se k případu a nevypořádal se se všemi důkazy. Žalobkyně rekapitulovala a poukazovala na událost (vtrhnutí policie do kostela), jež ji přiměla odcestovat do zahraničí a v souvislosti s tím upozornila na § 12 písm. b) zákona o azylu, podle kterého se azyl udělí cizinci, bude-li v řízení o udělení azylu zjištěno, že cizinec má odůvodněný strach z pronásledování z důvodu náboženství. Případný návrat do Čínské lidové republiky by žalobkyni mohl způsobit pronásledování z důvodu náboženství a vzhledem k tomuto má žalobkyně za nepochybné, že zde existuje překážka jejího vycestování podle § 91 odst. 1 písm. a) bod 1. zákona o azylu. Dále pak žalobkyně vytkla rozhodnutí žalovaného také formální vadu, a sice to, že na jeho rozhodnutí chybí podpis osoby oprávněné jednat za žalovaného. Rozhodnutí žalovaného tak nespĺňuje náležitosti rozhodnutí podle § 46 a § 47 správního řádu, žalovaný neprojevil dostatečným způsobem svou vůli, jeho rozhodnutí nebylo vydáno v souladu se správním řádem, je stiženo procesní vadou a je tudíž nicotné. Žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Rozsudkem ze dne 27. 9. 2006, č. j. 7 Az 16/2005 - 19, Městský soud v Praze žalobu zamítl a rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění rozsudku se předně zabýval námitkou žalobkyně týkající se nicotnosti napadeného rozhodnutí žalovaného pro chybějící podpis oprávněné osoby. Ze správního spisu městský soud zjistil, že originál napadeného rozhodnutí žalovaného založený ve správním spise je podepsán ředitelem odboru azylové a migrační politiky PhDr. T.H.. Z toho je zřejmé, že rozhodnutí bylo vydáno v souladu se správním řádem a chybějící podpis na vyhotovení napadeného rozhodnutí, které bylo doručeno žalobkyni nezpůsobuje jeho nicotnost ani nezákonnost, neboť taková vada nemůže mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé. Městský soud v Praze tak neshledal námitku žalobkyně týkající se chybějícího podpisu na doručeném rozhodnutí žalovaného za důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí. Dále pak městský soud v odůvodnění rozsudku uvedl, že žalovaný na pozadí informací, které shromáždil v průběhu správního řízení ohledně politické a ekonomické situace a stavu dodržování lidských práv v Čínské lidové republice a vzhledem k tomu, že v případě žalobkyně nebyly zjištěny skutečnosti, na základě kterých by bylo možné učinit závěr, že vyvíjela činnost směřující k uplatňování politických práv a svobod, nebo se jiným způsobem angažovala a žalobkyně sama nedokáže specifikovat jaké potíže by v případě svého setrvání v Čínské lidové republice mohla mít, právem neshledal důvody pro udělení azylu podle § 12 písm. a) a b) zákona o azylu. Městský soud dále konstatoval podmínky uvedené v § 13 zákona o azylu nutné pro udělení azylu za účelem sloučení rodiny a konstatoval, že žalovaný oprávněně dospěl

k závěru, že žalobkyně nesplňovala důvody pro udělení azylu podle § 13 zákona o azylu. Nebyly rovněž zjištěny důvody pro udělení azylu podle § 14 zákona o azylu z humanitárních důvodů. Dále pak městský soud zrekapituloval zjištění žalovaného ohledně toho, zda žalobkyni nehrozí bezprostřední ohrožení jejího života nebo svobody z důvodu rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro její politické přesvědčení. Přitakal názoru žalovaného, že žalobkyně nepatří k osobám, kterým by v případě návratu do Čínské lidové republiky hrozilo nebezpečí mučení, nelidského nebo ponižujícího zacházení nebo trestu. Městský soud tak po prostudování spisu dospěl k závěru, že žalovaný rozhodl na základě náležitě zjištěných skutečností a vycházel při rozhodování ze zákona. Nejistil žádné vytykané, procesní či jiné pochybení, které by způsobilo nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Proti tomuto rozsudku podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) včas kasační stížnost z důvodů podle § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Namítala, že Městský soud se nezabýval tím, zda žalovaný postupoval v řízení tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti (§ 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád). Dostatečně se nezabýval především skutečností, že v Čínské lidové republice stěžovatelce hrozí pronásledování ze strany čínských policejních orgánů z důvodu jejího katolického vyznání. Stěžovatelka se obávala návratu do vlasti, kde by jí hrozilo pronásledování státními orgány z důvodu náboženství a namítala, že městský soud řádně nezkoumal, zda jsou dány podmínky podle § 12 písm. b) zákona o azylu. Upozornila na skutečnost, že důvodem jejího odchodu do zahraničí byla obava z pronásledování z důvodu náboženství a ve světle zpráv o dodržování lidských práv v Čínské lidové republice se důvodně obávala návratu do své vlasti, kde by jí hrozilo stíhání ze strany policie. Stěžovatelka považovala za nedostatečně zdůvodněný závěr o neexistenci důvodů, které uvedla ve své žádosti (obava z návratu pro pronásledování státními orgány z důvodu katolického vyznání) z hlediska podmínek uvedených v § 12 písm. b) zákona o azylu. Městskému soudu vytykala, že pouze konstatoval závěry, ke kterým došel žalovaný, aniž by je sám jakkoliv hodnotil. Jeho rozhodnutí je tak nepřezkoumatelné kvůli nedostatku důvodů rozhodnutí. Stěžovatelka navrhla, aby byl napadený rozsudek městského soudu zrušen a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení a žádá Nejvyšší správní soud, aby přiznal její stížnosti odkladný účinek

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ze dne 21. 11. 2006 popřel její oprávněnost, neboť se domnívá, že jak jeho rozhodnutí ve věci azylu ve všech částech výroku, tak i rozsudek městského soudu, byly vydány v souladu s právními předpisy. I pro řízení o kasační stížnosti odkázal na správní spis, zejména na vlastní podání a výpovědi, které stěžovatelka učinila během správního řízení a na své rozhodnutí. Konstatoval, že městský soud neshledal v závěrech a postupu žalovaného nezákonnost a že i nadále zastává názor, že stěžovatelka nesplňuje podmínky pro udělení azylu podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona o azylu a nevztahuje se na ni překážka vycestování podle § 91 téhož zákona. K žádosti stěžovatelky o odkladný účinek se žalovaný nevyjádřil. Žalovaný navrhl zamítnout kasační stížnost pro nedůvodnost.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti, a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

Z textu kasační stížnosti vyplývá, že ji stěžovatelka podala z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Podle § 103 odst. 1 písm. a) s. ř. s. lze kasační stížnost podat pouze z důvodů tvrzené nezákonnosti spočívající v nesprávném posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení. Nesprávné posouzení právní otázky soudem v předcházejícím řízení by muselo spočívat v tom, že na správně zjištěný skutkový stav je aplikován nesprávný právní názor, popř. je sice aplikován správný právní názor, ale tento je nesprávně vyložen.

Podle § 103 odst. 1 písm. b) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené vady řízení spočívající v tom, že skutková podstata, z níž správní orgán v napadeném rozhodnutí vycházel, nemá oporu ve spisech nebo je s nimi v rozporu, nebo že při jejím zjišťování byl porušen zákon v ustanoveních o řízení před správním orgánem takovým způsobem, že to mohlo ovlivnit zákonnost, a pro tuto důvodně vytýkanou vadu měl soud, který ve věci rozhodoval, napadené rozhodnutí správního orgánu zrušit; za takovou vadu řízení se považuje i nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu pro nesrozumitelnost.

Podle § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze kasační stížnost podat z důvodu tvrzené nepřezkoumatelnosti spočívající v nesrozumitelnosti nebo nedostatku důvodů rozhodnutí, popř. v jiné vadě řízení před soudem, mohla-li mít taková vada za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.

Nejvyšší správní soud se nejprve musel zabývat námitkou nepřezkoumatelnosti rozsudku městského soudu pro nedostatek důvodů spočívající v tom, že se městský soud dostatečně nevypořádal se všemi žalobními body, opomenul argumenty stěžovatelky a formálně se ztotožnil s výkladem žalovaného. Pokud by byly tyto námitky důvodné, již tato okolnost by musela vést ke zrušení rozsudku městského soudu, aniž by se Nejvyšší správní soud mohl zabývat právním posouzením jednotlivých otázek.

Podle setrvalé judikatury Ústavního soudu patří povinnost soudů odůvodňovat svá rozhodnutí k základním principům, které představují součást práva na řádný proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, jakož i součást pojmu právního státu podle čl. 1 Ústavy České republiky, a vylučují libovůli při rozhodování. Tato povinnost je pro správní soudnictví upravena v ustanovení § 54 odst. 2 s. ř. s. Z odůvodnění musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Nepřezkoumatelné rozhodnutí neposkytuje dostatečné záruky o tom, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, zveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu, nálezy Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, zveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírký nálezů a usnesení Ústavního soudu, nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 10. 2004, sp. zn. II. ÚS 686/02).

Uvedená stálá judikatura Ústavního soudu našla svůj odraz i v konstantní judikatuře Nejvyššího správního soudu (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 8. 4. 2004, č. j. 4 Azs 27/2004 - 74, rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 10. 2004, č. j. 7 As 60/2003 - 75, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 11. 2004, č. j. 7 Afs 3/2003 - 93). Této judikatuře je společné, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné

nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci z hlediska účastníka klíčovou, na níž je postaven základ jeho žaloby. Nestačí, pokud soud při vypořádávání se s touto argumentací účastníka pouze konstatuje, že tato je nesprávná, avšak neuvede, v jakých konkrétních aspektech, resp. důvodech právních či skutkových, její nesprávnost spočívá.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadený rozsudek městského soudu a zjistil, že se městský soud v odůvodnění vůbec nezabýval většinou námitek, které stěžovatelka přednesla v žalobě. Nejvyšší správní soud konfrontoval odůvodnění napadeného rozsudku městského soudu s uvedenými žalobními námitkami stěžovatelky a shledal, že městský soud neposuzoval u většiny z těchto námitek jejich důvodnost, ani neuvedl, proč se jimi nezabýval. Městský soud však byl povinen tyto námitky posoudit a v odůvodnění svého rozhodnutí se s nimi vypořádat.

Přitom nutno zdůraznit, že Nejvyšší správní soud již ve svém rozhodnutí sp. zn. 6 Azs 50/2003 konstatoval, že v řízení o udělení azylu (nyní mezinárodní ochrany) je nutné zohlednit i charakter země původu žadatele o azyl. To platí i v posuzovaném případě, kdy stěžovatelka pochází ze státu, o kterém z dalších důkazů plyne, že stav dodržování lidských práv v něm je špatný a dochází k jejich porušování. Městský soud tak měl přihlídnout i k této skutečnosti a tím spíše se měl zabývat námitkami stěžovatelky vůči rozhodnutí žalovaného.

Městský soud však v napadeném rozsudku na většinu námitek stěžovatelky nikterak nereagoval (vypořádal se pouze s námitkou týkající se formální vady rozhodnutí žalovaného), úplně vynechal jejich posouzení, dokonce ani neuvedl, zda k nim nepřihlížel nebo zda je považoval za nedůvodné, soud pouze převzal a zkonstatoval závěry žalovaného a nedostál tak své povinnosti v řízení o žalobě přezkoumat napadené rozhodnutí v celém rozsahu uplatněných žalobních bodů, jak mu ukládá ustanovení § 75 odst. 2 první věta s. ř. s.

Předmětnou námitku stěžovatelky proto shledal Nejvyšší správní soud důvodnou.

S ohledem na výše uvedené považuje Nejvyšší správní soud rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 27. 9. 2006, č. j. 7 Az 16/2005 - 19, za nepřezkoumatelný pro nedostatek důvodů rozhodnutí ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Nejvyššímu správnímu soudu tedy nezbylo, než rozsudek městského soudu zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

Samotnou hmotně právní podstatou věci se již Nejvyšší správní soud nemohl zabývat, neboť k tomu by bylo možné přistoupit poté, co by výsledkem řízení před městským soudem bylo jeho přezkoumatelné rozhodnutí. Nejvyšší správní soud se tak nezabýval dalšími námitkami stěžovatelky.

Podle § 110 odst. 3 s. ř. s. zruší-li Nejvyšší správní soud rozhodnutí krajského soudu a vrátí-li mu věc k dalšímu řízení, je krajský soud vázán právním názorem vysloveným Nejvyšším správním soudem ve zrušovacím rozhodnutí. Na městském soudu tedy nyní bude, aby řádně posoudil stěžovatelkou napadené rozhodnutí žalovaného, vypořádal se s veškerými žalobními body a své závěry vyčerpávajícím způsobem odůvodnil.

Městský soud v Praze se tak bude muset konkrétně zabývat žalobními námitkami stěžovatelky uvedenými v žalobě a to nikoliv paušálně či převzetím argumentů žalovaného, jak tomu bylo v posuzovaném rozsudku.

S ohledem na charakter rozhodnutí o kasační stížnosti, kterým bylo řízení v důsledku vad rozhodnutí vráceno zpět na městský soud, nebylo třeba zvlášť rozhodovat o návrhu stěžovatelky na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti ve smyslu § 107 s. ř. s.

V novém rozhodnutí ve věci městský soud rozhodne i o náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti podle § 110 odst. 2 s. ř. s.

P o u ě n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. února 2007

JUDr. Dagmar Nygrínová
předsedkyně senátu